

Oder-Neiße-Grenze
Granica na Odrze i Nysie

- Grenze zwischen Deutschland und Polen seit Ende des 2. Weltkriegs
- folgt dem Verlauf der Flüsse Oder und Lausitzer Neiße
- 460,4 km lang, davon 51,1 km auf Land

- granica między Niemcami a Polską od zakończenia II wojny światowej
- przebiega wzdłuż koryt rzek Odry i Nysy Łużyckiej
- 460,4 km długości, w tym 51,1 km na lądzie

przeciąć

złożyć

schneiden

falten

Curzon-Linie
Linia Curzona

- nach dem Ende des 1. Weltkriegs durch Westalliierte als polnisch-russische Grenzlinie vorgeschlagen
- polnische Territorialgewinne östlich der Linie nach dem 1. Weltkrieg
- entspricht in etwa deutsch-russischem Grenzverlauf 1939 r.
- Annexion dieser polnischen Gebiete nach dem 2. Weltkrieg durch Sowjetunion

1919

- zaproponowana przez aliantów po zakończeniu I wojny światowej jako granica polsko-rosyjska
- zyski terytorialne Polski na wschód od linii frontu I wojny światowej
- odpowiada w przybliżeniu przebiegowi granicy niemiecko-rosyjskiej z 1939 r.
- aneksja tych terenów Polski po II wojnie światowej przez Związek Radziecki

Flucht, Vertreibung und Zwangs-umsiedlung während des 2. Weltkriegs
Ucieczki, wypędzenia i przymusowe przesiedlenia podczas II wojny światowej

- bis 1941 deportierten die Sowjets insgesamt 1,2 Mio. Menschen, besonders aus Polen und Baltikum
- Deutschland siedelte Deutsche aus sow-jetischen Gebieten im deutsch besetzten Polen an
- dafür Polen vertrieben & Juden in Ghettos umgesiedelt
- deutsche Siedler erhielten Häuser & Entschädigungen aus geraubtem Eigentum von Juden & Polen
- auch in der Tschechoslowakei, Italien, Südosteuropa & Elsass-Lothringen

1939-1945

- do 1941 r. Sowietci deportowali łącznie 1,2 miliona ludzi, zwłaszcza z Polski, krajów bałtyckich
- na ziemiach okupowanej przez wojska niemieckie Polski Niemcy osiedlili swoich rodaków z terytoriów ZSRR
- wypędzili Polaków i przesiedlili Żydów do gett
- niemieccy osadnicy otrzymali domy & odszkodowania ze zrabowanego żydowskiego i polskiego mienia
- Także w Czechosłowacji, Włoszech, Europie Południowo-Wschodniej i Alzacji-Lotaryngii.

Flucht- und Vertreibung Deutscher am Ende des 2. Weltkriegs
Ucieczki i wysiedlenia Niemców pod koniec II wojny światowej

- aus den ehemals deutschen Ost-gebieten, Ost- und Südosteuropa
- betraf 12-14 Millionen deutsche und deutschsprachige Personen
- vielfältige Ursachen: u.a. Rache für Kriegsverbrechen sowie Folge der territorialen Neu-gliederung

1944-1950

- z byłych wschodnich terytoriów Niemiec, Wschodniej i Południowo-Wschodniej Europy
- dotyczyło 12-14 mln osób z niemieckim pochodzeniem i niemieckojęzycznych
- różne przyczyny: m.in. zemsta za zbrodnie wojenne i konsekwencje nowego podziału terytorialnego

- Abkommen regelte die geografische und politische Neugestaltung Deutschlands (Verlust der Ostgebiete, Oder-Neiße-Grenze), Reparationszahlungen, Umgang mit Kriegsverbrechern
- Festlegungen zu: Entmilitarisierung, Entnazifizierung, Demokratisierung, Dezentralisierung

1945

- deklaracja regulowała reorganizację geograficzną i polityczną Niemiec (utrata terytoriów wschodnich, granica Odry i Nysy), wypłaty odszkodowań, postępowanie ze zbrodniarzami wojennymi
- ustalenia odnośnie: demilitaryzacji, denazyfikacji, demokratyzacji, decentralizacji

— schneiden falten
— przeciąć złożyć

TEXTURA
– Special Edition 2018 / Edycja specjalna 2018
Print and Play
(für privaten/schulischen Gebrauch/
do użytku prywatnego/szkolnego)

- territoriale Verschiebung Polens
- Annexion von östlichen Gebieten durch die Sowjetunion
- Kompensation durch ehemals deutsche Gebiete im Westen und Norden

1945

- przesunięcie terytorialne Polski
- aneksja ziem wschodnich przez ZSRR
- rekompensata w postaci byłych ziem niemieckich na zachodzie i północny-zachodzie

SEIT I 2/4
(I5-8)

- Potsdamer Abkommen: Aufteilung Ostpreußens zwischen Polen und Sowjetunion
- sowjetischer Teil: wurde zu Oblast Kaliningrad, militärischer Sperrbezirk, Umbenennung der Ortschaften, Ansiedlung von Russen
- polnischer Teil: Ansiedlung von vertriebenen Polen und Zwangsumsiedlung von Ukrainern aus Südostpolen

1945

- umowa poczdamska: podział Prus Wschodnich między Polskę a Związek Radziecki
- część sowiecka: obwód kaliningradzki, teren zmilitaryzowany, zmiana nazw miejscowości, osiedlanie się Rosjan
- część polska: osiedlanie się wysiedlonych Polaków i przymusowe przesiedlanie Ukraińców z południowo-wschodniej Polski

Spielkonzept & Texte/Koncepcja gry & teksty:
Daniel Bernsen, Ronald Hill
Illustration/Illustracje: Christian Oppert
Übersetzung/Tłumaczenie: Anna Cholewa
© 2018 Spieltrieb
Gefördert durch / Finansowane przez:
Bundeszentrale für politische Bildung

- Vertreibung und Ausreise von 1,2 Millionen Polen aus den von der Sowjetunion annektierten polnischen Ostprovinzen
- Polen in Litauen, Weißrussland und Westukraine wurden teilweise nach Zentralasien deportiert, teilweise nach Polen vertrieben
- diese wurden überwiegend in den ehemaligen deutschen Gebieten angesiedelt
- Polen wurde so zu einem Staat mit einer weitgehend homogenen Bevölkerung

1945

- wypędzenie i wyjazd 1,2 mln Polaków z zaanektowanych przez Związek Radziecki wschodnich ziem Polski
- Polacy na Litwie, w Białorusi i w zachodniej Ukrainie zostali częściowo deportowani do Azji Środkowej, częściowo do Polski
- byli oni osiedlani głównie na dawnych terenach niemieckich
- Polska stała się państwem niemal jednorodnym narodowościowo

Polonisierung und Besiedlung
Polonizacja i zasiedlenie ziem zachodnich

- Grenzvertrag zwischen DDR (1949 gegründet) und Volksrepublik Polen
- bezeichnete Oder-Neiße-Grenze als Staatsgrenze
- DDR verzichtete auf Grenzkorrekturen und akzeptierte Teilung von Städten

1950

- traktat graniczny między NRD (utworzonym w 1949 r.) a Polską Rzeczpospolitą Ludową
- wyznacza granicę na Odrze i Nysie jako granicę państwową
- NRD zrzeka się korekt granicznych i akceptuje podział miast

przeciąć

.....
złożyć

schneiden

.....
falten

Görlitzer Abkommen
Układ zgorzelecki

- bezeichnete eine Reihe von Plänen, Planungsskizzen und Materialien: Grundlage für „Germanisierung“ und Kolonisierung von Ost- und Ostmitteleuropa
- Vernichtung und Umsiedlung der Einheimischen und Ansiedlung von „Volksdeutschen“

- oznacza szereg planów, szkiców projektowych i materiałów: podstawy „germanizacji” i kolonizacji wschodniej i środkowo-wschodniej Europy
- W oparciu o nazistowską teorię rasową: eksterminacja lub wypędzenie ludności miejscowej

TEXTURA
– Special Edition 2018/ Edycja specjalna 2018
Print and Play
(für privaten/schulischen Gebrauch/
do użytku prywatnego/szkolnego)

Warschauer Vertrag
Układ normalizacyjny PRL – RFN

- Teil der „Ostverträge“ der Bundesrepublik im Rahmen der Entspannungspolitik
- Zusicherung der Oder-Neiße-Grenze als Westgrenze Polens
- Kniefall von Warschau einen Tag später
- 1972 ergänzte der Deutsche Bundestag einseitig den Vertrag um den Vorbehalt der endgültigen Grenzregelung durch ausstehenden Friedensvertrag

1970

- część „traktatów wschodnich” Republiki Federalnej Niemiec w ramach polityki détente (odprężenia)
- gwarancja granicy na Odrze i Nysie jako zachodniej granicy Polski
- uklęknięcie Willy’ego Brandta w Warszawie dzień później
- w 1972 r. niemiecki Bundestag jednostronnie zmienił traktat, wprowadzając zastrzeżenie ostatecznego uregulowania granicy przez zaległy traktat pokojowy

SET I 3/4
(19-12)

Deutsch-Polnischer Grenzvertrag
Polsko-niemiecki traktat graniczny

- Vertrag zwischen Deutschland und Polen
- garantiert die Unverletzlichkeit der Staatsgrenzen und bestätigt separate Abkommen der beiden ehemaligen deutschen Teilstaaten mit Polen
- Bedingung der Alliierten für die deutsche Wiedervereinigung

1990

- umowa między Niemcami a Polską
- gwarantuje nienaruszalność granic państwowych i potwierdza odrębne porozumienia między dwoma byłymi państwami niemieckimi a Polską
- warunek aliantów do zjednoczenia Niemiec

Spielkonzept & Texte/Konzeption gry & teksty:
Daniel Bernsen, Ronald Hild
Illustration/Illustracje: Christian Oppert
Übersetzung/Traduczenie: Anna Cholewa
© 2018 Spieltrieb
Gefördert durch / Finansowane przez:
Bundeszentrale für politische Bildung

Euroregion Pro Europa Viadrina
Euroregion Pro Europa Viadrina

- Europaregionen sollen Zusammenarbeit über Grenzen hinweg fördern
- Pro Europa 1993 gegründet, liegt an der deutsch-polnischen Grenze
- Ziele u.a. gemeinsame Infrastruktur, Innovations- und Technologietransfer, Zusammenarbeit in Ausbildung
- Europa-Universität in Frankfurt/Oder (bereits 1991 gegründet) soll Zusammenarbeit in Wissenschaft und Kultur fördern

1993

- euroregiony powinny wspierać współpracę transgraniczną
- region Pro Europa powstał w 1993 r., leży na pograniczu polsko-niemieckim
- cele: m.in. wspólna infrastruktura, transfer innowacji i technologii, współpraca w zakresie edukacji
- Uniwersytet Europejski we Frankfurcie nad Odrą (zał. w 1991 r.), ma wspierać współpracę naukową i kulturalną

przeciąć

złożyć

schneiden

.....
falten

Beitritt Polens zum Schengen-Raum
Wejście Polski do strefy Schengen

- 3 Jahre nach Polens Beitritt zur EU
- zugleich auch Tschechien, Estland, Lettland, Litauen, Malta, Slowakei, Slowenien und Ungarn aufgenommen
- Wegfall der Grenzkontrollen zwischen Deutschland und Polen
- Oder-Neiße nicht mehr Außengrenze der EU, diese verschiebt sich an die Nord-Ost- und Ostgrenze Polens
- Nachbarstaaten sind Russland (Oblast Kaliningrad), Weißrussland und die Ukraine

2007

- 3 lata po wejściu Polski do UE
- jednoczesne przyjęcie również Republiki Czeskiej, Estonii, Łotwy, Litwy, Malty, Słowacji, Słowenii i Węgier
- zniesienie kontroli granicznych między Niemcami a Polską
- Odra i Nysa nie stanowią już zewnętrznej granicy UE, która przesunęła się na północno-wschodnią i wschodnią granicę Polski
- kraje sąsiadujące to Rosja (Obrwód Kaliningradzki), Białoruś i Ukraina

Doppelstädte
Podzielone miasta

- an den Flüssen Oder und Neiße gelegen
- historisch gewachsene Städte, die sich seit Grenzziehung 1945 getrennt entwickeln
- heute: Kooperation und Zusammenarbeit
- u.a. Frankfurt (Oder) / Stubice, Görlitz / Zgorzelec

- leżące wzdłuż rzek Odry i Nysy
- miasta o wspólnej historii, które zostały podzielone i rozwijały się oddzielnie od czasu wytyczenia granicy w 1945 r.

- dzisiaj: współpraca i kooperacja
- m.in. Frankfurt nad Odrą / Stubice, Görlitz / Zgorzelec